

Til

Energikommisjonen

energikommisjonen@oed.dep.no

Innspill til Energikommisjonen fra Norsk Hydrogenforum

Norsk Hydrogenforum (NHF) takker for muligheten til å komme med innspill til Energikommisjonen. NHF er en nasjonal bransjeforening for hydrogen og ammoniakk som representerer store og viktige deler av industrien, kraftbransjen, transportsektoren og forsknings- og utdanningsmiljøene i Norge.

Norge har store ambisjoner innenfor energi- og klimapolitikken. Vi skal opprettholde vår posisjon som en energinasjon, legge til rette for flere lønnsomme arbeidsplasser samtidig som vi kutter i klimagassutslippene. De siste årene viser tydelig at det er et økende energi- og kraftbehov. I rapport 20/2022, «Norsk og nordisk effektbalanse frem mot 2030» som NVE nylig la frem, skriver de at effektbehovet vil kunne øke med mellom 2 og 6 GW frem mot 2030, avhengig av hvilket forbruksscenario som legges til grunn.

Produksjon og bruk av hydrogen og ammoniakk blir viktig for at Norge skal nå utslippsmålene, og vil bidra til lokal, regional og nasjonal verdiskapning. Potensialet for energi- og teknologiekspert i form av hydrogen- og ammoniakkløsninger er betydelig. For å lykkes med dette, må det bygges opp et solid hjemmemarked for hydrogen. Det er derfor avgjørende at det legges til rette for at hydrogen blir en viktig del av det norske energisystemet, og at bransjen sikres forutsigbare rammebetingelser.

I mandatet til Energikommisjonen er det spesielt punkt 2, perspektiver for utviklingen i kraftforbruket, som er relevant for hydrogenbransjen og som NHF sitt innspill retter seg mot.

Hydrogen er en del av løsningen, ikke utfordringen

I Punkt 2 nevnes hydrogen som en del av de grønne industrivirksomhetene sammen med datasentre og batterifabrikker. Alle tre er kraftkrevende industrier, men på hver sin måte. Fleksibel hydrogenproduksjon kan være en del av løsningen, ikke bare en del av utfordringen.

Hydrogenproduksjonsanlegg er fleksible og kan være med å avlaste fremtidige utbygginger av nettinfrastruktur. NVE skriver i sin rapport at vi bør se til ny industri som hydrogenproduksjon for økt forbrukerfleksibilitet i framtiden. Fornybar hydrogenproduksjon krever store mengder kraft til produksjon og er avhengig av et robust strømmnett, men kan til gjengjeld være fleksible og redusere eller stoppe produksjonen på kort varsel ved behov.

I tillegg kan hydrogen ved bruk av en brenselcelle produsere strøm som kan føres tilbake til nettet dersom det ikke er tilstrekkelig produksjon ellers. Dette forutsetter at anlegget har mulighet til å produsere hydrogen for lager i forkant, og at det finnes et insentiv som vil gjøre det økonomisk fordelaktig å investere i denne typen fleksibilitet. NHF anbefaler derfor at **ut-koblebare tariffer gjeninnføres**. Ved å tillate at hydrogenproduksjon kan kobles direkte til et kraftverk (og ikke kreve noen back-up-tilkobling fra nettet) kan det medvirke til redusert behov for nettutbygging.

Sett ut fra et samfunnsmessig perspektiv, vil det i vurderinger rundt lokalisering av hydrogenproduksjonsanlegg være vesentlig gunstigere å etablere anlegg i urbane strøk der spillvarmen fra hydrogenproduksjonen for eksempel kan utnyttes som fjernvarme. Produksjonen vil da også foregå nærmere transportkorridorer og knutepunkt hvor hydrogen anvendes.

Behov for økte ressurser

Først kommer kraftforsyningen og deretter industrien, det er derfor viktig at Norge i større grad satser på ny kraftproduksjon som småkraft, solkraft og vindkraft både på land og offshore. Det er et stort antall prosjekter for hydrogenproduksjon under utarbeidelse. Dette vil bety et økende antall søknader knyttet til blant annet uttak av vann og nett-tilkopling. For å få til dette er det viktig at **NVE tilføres økte midler og ressurser**. Ledetiden på småkraftverk er relativt kort, men for store kraftverk er denne lang. Skal Norge lykkes med å nå målene innen 2030 må vi starte arbeidet nå.

Et tiltak som kan bidra til å effektivisere konsesjonsprosessen er å **strømlinjeforme konsesjonsbehandlingen**, både for oppkobling og utbygging av nett, og for kraftutbygging. Det er viktig at effektiviseringen balanseres opp mot et tilstrekkelig godt kunnskapsgrunnlag, gode miljøvurderinger, samt god forankring og involvering av berørte interesser. Dersom prosessen standardiseres og forenkles for alle parter, vil behandlingstiden bli redusert uten at det går utover kvaliteten. For å få en økt forutsigbarhet for søkeren bør det i tillegg vurderes å sette en grense for maksimal behandlingstid hos OED og NVE.

Vi håper våre innspill kan være nyttige i utvalgets videre arbeid og ta veldig gjerne kontakt dersom det er noen spørsmål til dette.

Vennlig hilsen
Norsk Hydrogenforum

Ingebjørg Telnes Wilhelmsen
Generalsekretær